

МИКАЈЫЛ РЗАГУЛУЗАДӘ

Азәрбајҗан совет әдәбијҗатына ағыр итки үз вермишдир. Республикамызын гочаман сәнәтҗары Мимајыл Манаф оғлу Рзагулузадә 79 яшында вәфат етмишдир.

Микајыл Рзагулузадә 1905-чи илдә Бақы шәһәриндә анадан олмушдур. О. В. Н. Ленин адына Азәрбајҗан Педагожи Институтунун тарих-әдәбијҗат факултәсини битирдикдән сонра бир мүддәт китабханачы вә мүәллим вәзифәләриндә ишләмишдир.

О, әдәби јарадычылыға кәңч јашларындан башламыш, ијирминчи илләрдә гәзет вә журналларда илк ше'р, һекајәләрини чап етдирмишдир. һәјәтынын 50 илдон чохуну јарадычылыға һәср едән јазычы ушаг вә кәңчләрин һәјәтиндән кәзә әсәрләр јазыб-јаратмышдыр. О, «Истәк», «Аг дана», «Ағылы машыңлар», «Сәһрли саз», «Овчу Әлишә гочаг Ајтәкинин нағыллары», «Ел күчү, сел күчү», «Гу гушу» кими ше'р вә һекајәләр китабынын мүәллифидир. Микајыл мүәллимни Бөјүк Вәтән

мүһарибәси илләриндә јаздығы «Гарангушун јувасы» вә «Лејла» поемалары ушаг вә кәңчләрин вәтәнпәрвәрлик руһунда тәрбијәләnmәсиндә бөјүк рол ойнамышдыр. О, бу әсәрләрдә партизанларла чин-чилиға вурушан чәсур пионерләрин јадгагалан сурәтләрини јаратмышдыр. Јазычынын әсәрләри Азәрбајҗан ушаг әдәбијҗатынын узун илии нүмунәләри, кәңч нәслии столусту китабыдыр.

Микајыл Рзагулузадә бәдин тәрчүмә илә ән чох мшгул олан јазычылардандыр. Классик рус вә дунја әдәбијҗатынын, һәмчинин гардаш халғлар әдәбијҗатынын ән кәзал нүмунәләрини мәһарәтлә Азәрбајҗан дилинә тәрчүмә етмишдир. Тәсадүфи дејилдир ки, Чуваш әдәбијҗатынын классики К. Ивановун јарадычылыгынын өјрәнилмәси вә јайылмасы саһәсиндә бөјүк иш көрдүју үчүн о, Чуваш Мухтар Совет Сосналист Республикасынын фәхри вәтәндашы адына лајиг көрүлмүшдур.

Јазычы мүхтәлиф илләрдә Азәрбајҗанын Харичи Өлкәләрлә Достлуг вә Мөдәни Әлағаләр Чәмијјәтиндә, Азәрнәшрдә редактор, «Азәрбајҗан» журналында баш редактор мүәвини вәзифәсиндә чалышмышдыр. О, сәмәрәли фәалијјәтинә көрә медалларла вә Азәрбајҗан ССР Али Совети Рәјасәт һејәтинин фәхри фәрманлары илә тәтиф олунмушдур.

Ушағларын севимли јазычысы, көркәмли тәрчүмәчи, тәвәзәкар инсан Микајыл Рзагулузадәнин әзиз хәтирәси гәлбимиздә әбәди јашајачадыр.

Азәрбајҗан Јазычылар Иттифагынын идәрә һејәти

УНУДУЛМАЗ

Бир нәчә күн өвәл Микајыл мүәллим Јазычылар Иттифагына кәлимишди. һәмишә олдуғу кими шөггә әдәбијҗатдан дәнйишди. Нәчә јени әсәрин адыни чөкди, онлары һәвәслә оху-дуғуну билдирди. Сорудуғу: «Микајыл мүәллим, тәзә нә јазырсыныз?», деди ки, кәлән ил сөксән јәшим тәмәз олур, бу мүнасибәтлә «Јазычы» нәшријәтинин бурахачағы сечилмиш әсәрләримин бирчидлијини һазырламышам. Вә ушаг нәсринин проблемләри барәсиндә мәгәлә јазмағ истәјирәм. Чох отурмады, үрәјикдән шикәјәтләнди. Деди ки, кәдирәм дәниз ғырағына кәзмәјә, орда өзүмү јакшы һисс еләјирәм. О, хош әһвалла сәғәлләшәб кетди. Биз онда билмәдик ки, бу, Микајыл мүәллимни Јазычылар Иттифагына азырынчы кәлишидир. Вә онула андалашырығ, өзү дә һәмишәлик...

Инди һәрмәт өләмәти оларәг чохларына «мүәллим» дәјә мүрачәһәт едирләр, анчәг сон дәрәчә гәјҗәкеш, һәссәс вә јүксәк мөдәнијјәтли инсан олан Микајыл Рзагулузадә бир чоху-музун, о гәбилдән мәнним әдәбијҗата кәләндә һогиги мәннадә сәнәт мүәллимин олуб. Нечәмизин китабыны гәјҗә илә редактә еләјиб, нечәмиз һағғында үрәк ачылыгы илә мәгәлә јазыб, нечәмизин јени әсәринин әлјазмасыны охујуб, ағылы мәсләһәтләр вериб. Биз бу төмәнәсыз гәјҗә вә хәјрхәллыгы үчүн әзиз мүәллимиз Микајыл Рзагулузадәјә һәмишә миннәтдар олачағығ.

МҮӘЛЛИМИМИЗ

Микајыл мүәллимни мүләјим тәбиәти варды. О, һәјәти, инсанлары, хусусән балачалары чох севирди. Дејирди ки, ушағлары бөјүк мәнәббәтлә севмәјән јазычы онлар үчүн јакшы әсәр јазә билмәз. О, бу фикри әсәрләриндә бир дәнә дәнә-дәнә тәсдиғ етмишди. Микајыл мүәллимни гәләминдән чыхан повестләр, поемалар, нағыллар, һекајәләр, ше'рләр ушаг әдәбијҗатымызын әвәзсиз вә һеч заман гимәтјини итирмәјән сәрвәтләриндир. Бу үзүнмүрүлү әсәрләр һәлә бундан сонра нәчә-нәчә кәңч нәслии тәрбијәсиндә өз хәјрхәл тәсирини кәстәрәчәкдир.

Микајыл мүәллимни әмәксәврлији, Јазычылар Иттифагынын тәдбирләриндә һәвәслә иштиракә кәңч јарадычы эјајлылар үчүн өрнәк олмалыдыр. Онун Низами поэзија күнләриндә, ССРИ Јазычылар Иттифагынын әлии иллијинә һәср олунмуш јубиләј пленумумузда чыхышлары гочаман әдиби кәңчләрә сон төвсијәси иди.

Микајыл мүәллимни рәнкәрәнж әдәби ирси арасында гардаш халғларын, хәрччи әлкә халғларынын әсәрләрини тәрчүмәси кәниш јер тутур. Әхәр десеқ ки, һәлә индијә гәдәр һеч кәс Микајыл Рзагулузадә кими тәрчүмә саһәсиндә белә бөјүк сәмәрәли фәалијјәт кәстәрмәјиб, мүбалиғә олмаз. О, сөзүн әсл мәнәсында әдәбијҗат, мөдәнијјәт фәданси иди!

Әдәбијҗатымызын бу унутулмаз фәдансина әбәди ешиг олсун!

һүсәјн АББАСЗАДӘ

Азәрбајҗан Јазычылар Иттифагынын идәрә һејәти Емәл Азәрә, әзиз

ФӘРһАД ЗЕЈНАЛОВУН

вәфаты мүнасибәтлә дәрји һүзнлә башсағлыгы веркәр.

Азәрбајҗан Јазычылар Иттифагы Азәрбајҗан ССР гәбағчыл мәариф ишчиси, јазычы

ӘФРАЈЫЛ МӘҺӘРРӘМОВУН

вәхтсыз вәфаты мүнасибәтлә мәрһумун әкдәсинә дәрји һүзнлә башсағлыгы веркәр.

«Әдәбијҗат вә инчәсәнәт» гәзетинин әмәкдашлары иш јолдашлары Әли һәсәнова, әзиз

МҮСӘЈМБ ТАЛЫБОВУН

вәфаты мүнасибәтлә дәрји һүзнлә башсағлыгы веркәрләр.